

Popis metody supervize a jejího uplatnění ve školách

CÍL:

- Odkázat na stručné informace o historických meznících supervize
- Popsat funkci supervize
- Zamyslet se nad možnostmi supervize ve školství
- Shrnout přínosy pravidelně začleněné supervize pro školy a pedagogy

Historie a současnost supervize u nás

Se supervizí se můžeme setkat tehdy, když člověk začal přemýšlet o své práci a o vztazích v ní. Slovo supervize je složenina dvou slov – „super“, tj. nad, nej-, a „vision“, tj. vidina, zjevení, pohled. Supervize je tedy přehled, nadhled, kontrola a přidávají se i významy jako: podpora, předávání vědomostí.

Funkce supervize

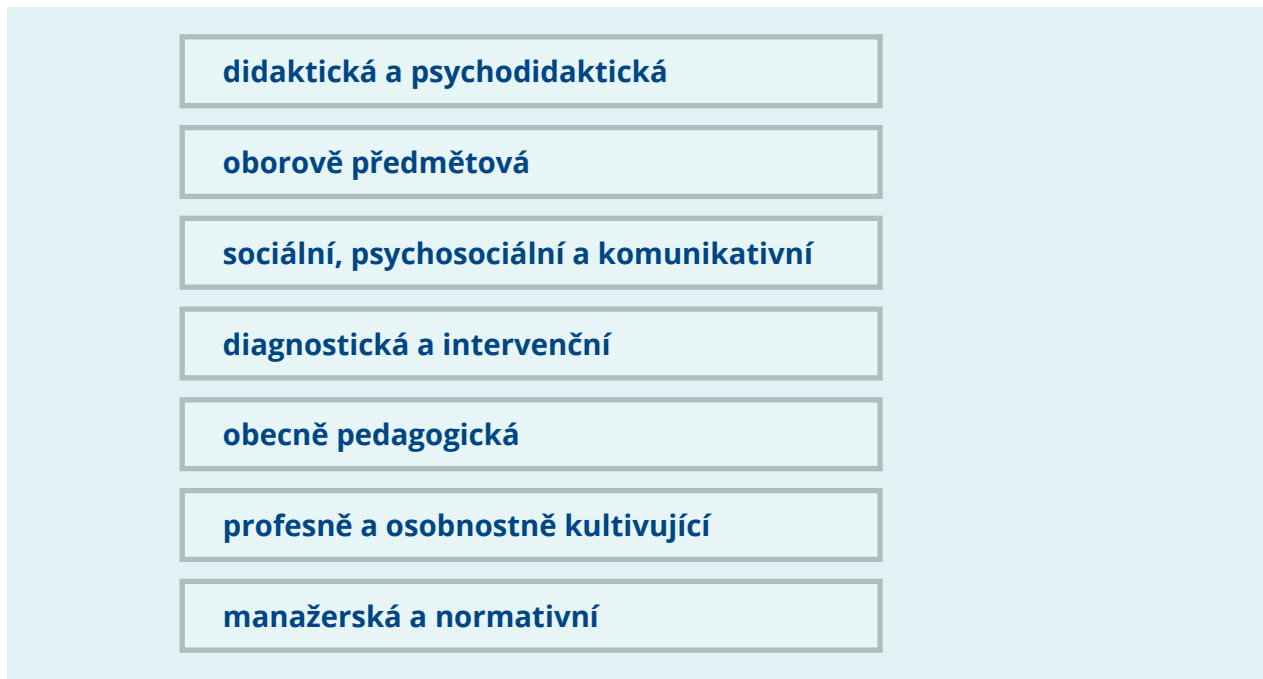
vzdělávací		Rozvoj pracovních a osobních způsobilostí. Supervize by měla podporovat rozvoj kompetencí podle hodnot dané profese.
řídící		Učí pracovníka držet se profesních zásad, standardů, organizačních postupů v kontextu etických norem.
podpůrná		Pomoc ve zvládnání pracovní zátěže, posilování odhodlání zaměstnanců, motivace a zodpovědnosti ke klientům. Přestože v rámci projektu budou využity všechny funkce, důraz by měl být kladen na funkci podpůrnou.

Tabulka 1: Funkce supervize, inspirováno textem (HAWKINS & SHOHET, 2004) a (BAŠTECKÁ, ČERMÁKOVÁ, & KINKOR, 2016)

Možnosti uplatnění supervize

Supervize je jednou z možností, jak podporovat pracovníky. Důvodem stále častějších úvah o využití této či jiných metod pomoci je **zvýšení kvality a efektivity práce a prospěch organizace či jejích klientů**. Dalším a stejně nezanedbatelným důvodem, zvláště v profesích, kde se přichází do pravidelného kontaktu s lidmi, je **vzrůstající počet zaměstnanců trpících syndromem vyhoření**. V některých profesích je již taková podpora vymezena zákonem. Ve školství tomu tak není,⁴ přestože povolání pedagoga, jak dokazují níže uvedené požadované **kompetence učitele** a cíle vzdělávání, je velmi náročné.

⁴ O využití supervize ve školství se píše v Metodickém pokynu k poskytování supervize ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních preventivně výchovné péče, č. j. 1599/2010-6/IPPP.

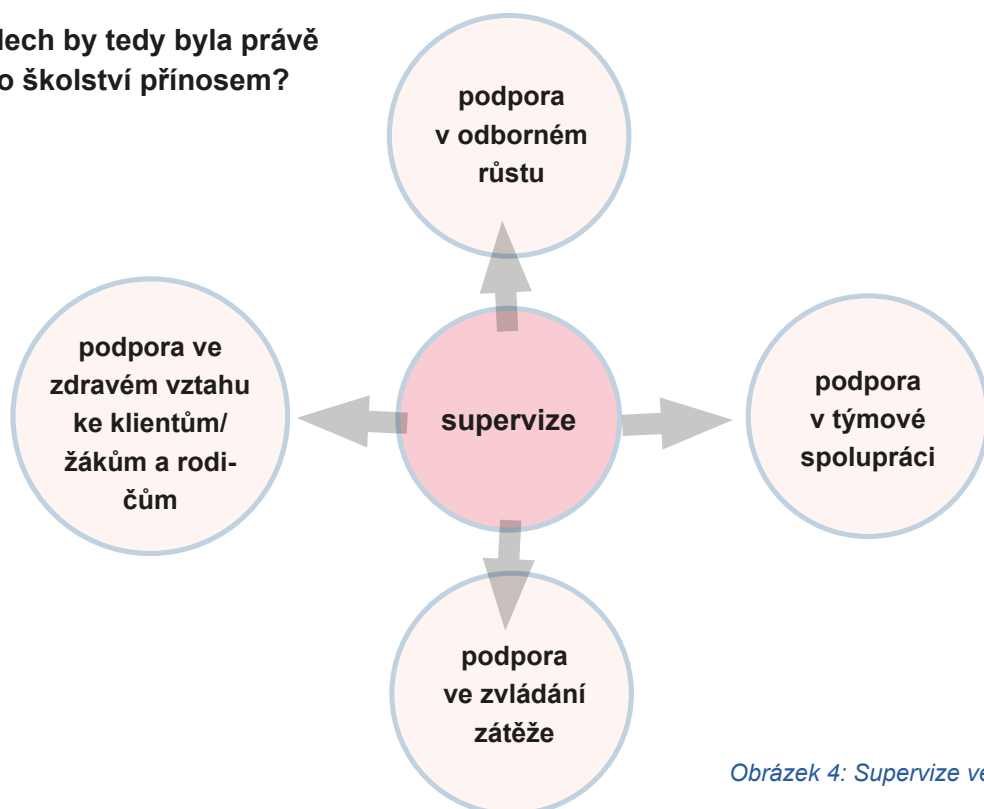
Obrázek 3: Pedagogické kompetence, upraveno dle (SPILKOVÁ, TOMKOVÁ, & kol., 2010, s. 40)

Z výše uvedených požadovaných kompetencí je patrné, že

- pedagogické povolání patří mezi nejnáročnější profese
- jedná se o neustálý kontakt s lidmi – žáky, jejich rodiči a se všemi, kteří jakýmkoliv způsobem vstupují do procesu a vztahů ovlivňujících výchovu a vzdělávání
- žáci, rodiče a další aktéři jsou klienty, kteří mohou profitovat z realizované podpory

Z toho vyplývá, že stálá a pravidelná forma podpory by mohla pomoci jak k růstu kvality ve vzdělávání, tak by mohla dobrým pedagogům zabránit v odchodu ze školství. Supervize je jen jednou z možností individuální podpory.

V jakých bodech by tedy byla právě supervize pro školství přínosem?

Obrázek 4: Supervize ve školství

Směr působení supervize: supervizor – supervidovaný a supervizor – klienti skrze supervidovaného. Ze všech nabízených forem individuální podpory patrně nejvíce supervize „pamatuje“ na klienta, na jeho prospěch, a sofistikovaně tak činí přes spokojenost supervidovaného.

Co by organizaci přineslo pravidelné začlenění supervize?

V případě, že by supervize byla pravidelně začleněna do chodu **organizace**, byl by tedy realizován třetí cíl projektu, potom by mohla pomáhat řešit:

- otázky etické – pravidla a hodnoty pracoviště
- vzdělávání a profesionalitu pedagogických pracovníků
- podporu pedagogických pracovníků
- podporu vztahů v týmu
- prevenci syndromu vyhoření
- prezentaci pedagogických problémů a situací se žáky a rodiči
- prostor pro vyjádření vlastní nepohody, ztráty zájmu
- možnost lépe plánovat a využívat vlastní a profesionální zdroje
- zajistit kvalitní práci (HAVRDOVÁ, 1999), upraveno

Pro pedagogické pracovníky by taková podoba supervize znamenala:

- prostor k reflexi obsahu a procesu vlastní práce
 - rozvíjení pracovních dovedností
 - získání nových informací a jiného pohledu na vlastní práci
 - získání podpory a ocenění jako pracovníka i jako člověka
 - získání jistoty, že nebude muset sám nést zbytečnou zátěž problémů a projekcí)
-